

DIARI BONDIA

Retrat de Joan Puig i Salarich (l'Ametlla del Vallès, 1931-Andorra la Vella, 1988).

DC., 07/03/2018 - 03:00

Reivindicació de Puig i Salarich

Escrit per:

Redacció / Il·lustració: Sergi Mas

Sergi Mas i Sofia Masegosa evoquen a ‘Àgora’ la figura i l’obra del semioblidat poeta i dramaturg.

Va ser al 1967: per segona vegada a la història, el bisbe autoritzava la talla romànica de la Mare de Déu de Meritxell a sortir del santuari. I del país. El motiu? Un certamen poètic convocat a Lleida per la Molt Noble i Santa Reial Acadèmia Mariana. El síndic de l’època, Julià Reig, va comissionar Sergi Mas per acompanyar la imatge i no perdre-la ni un instant de vista. Fins al punt, acostuma a explicar Mas, que aquella nit lleidatana va dormir amb la Verge! L’altre *andorrà* desplaçat a Lleida –tant andorrà, que havia nascut a l’Ametlla del Vallès el 1931– era Joan Puig i Salarich, poeta i dramaturg semi-inèdit i avui quasi completament oblidat que no només va concórrer al concurs, sinó que el va guanyar “davant de les millor plomes apostòliques i amb un cant a la mare de nostre senyor Jesús escrit en una llengua marginada”. En català, naturalment.

Ho explica el mateix Mas en un dels articles més suculents del número 30 de la revista *Àgora*, que es presenta aquesta tarda a l’escaldenca granja Pa d’Àngel, i que a banda de Puig i Salarich recorda també Joan Escaler, Enric Palmitjavila i Montserrat Porta, tots ells traspassats. Puig i Salarich el posa al rovell de l’ou del xup xup intel·lectuals dels anys 60 i 70, al costat de Cebrià Baraut i Ambrós Caralt –tots dos monjos benedictins–, de Joan Riera i del també semioblidat Àngel Blanc, poeta com ell, del “savi” Àlvar Pérez i del pintor Magí Serés, “antic company de Macià en la frustrada aventura de Prats de Molló”, i atenció, del Mercader títol de Ramon –l’assassí de Trotski– que també es va acabar refugiant entre nosaltres.

També n’evoca la peripècia professional, com a bibliotecari de Montserrat, abans d’establir-se a Andorra: cap al 1954 i per suggeriment, diu Mas, del lauredià Ignasi Vila, “instal·lat a Barcelona i un dels primers fabricants de televisors que hi va haver a Espanya”. Aquí va exercir bàsicament de comptable i es va dedicar a escriure una obra esparsa que repassa Sofia Masegosa en un altre revelador article i que inclou la

participació com a “assessor” –avui en diríem *negre*– a *Les llegendes d’Andorra*, il·lustrada pel mateix Mas, i dues obres de teatre: el drama *L’ermità de Meritxell*, coescrit amb Caralt, amb música del mestre Joan Roure i estrenat el 1968 al Casal del Centre de la capital, i *La cançó d’Amèlia* escenificada amb titelles –Els titelles d’Aixovall– que es va estrenar el 24 de maig del 1972 i que va merèixer una ressenya al *Correo Catalán* firmada per Manuel Anglada.

Puig i Salarich va prodigar-se a la *Guia Principat d’Andorra* i a la revista *Claror*, va ser corresponsal del *Diari de Barcelona*, *Segre* i *El Correo Catalán*, i va deixar una obra poètica majoritàriament inèdita, que Cebrià Baraut volia publicar –la mort li h va impedir– i que tan sols es pot tastar al volum *Poemes per Andorra*, publicat pel Comú de la capital el 1981, i a l’agenda 2017 de la Impremta Principat, coordinada per Casi Arajol i que rescata una col·lecció de poemes ornitològics dedicats al pardal, la tórtora, el pinsà, la merla i anar fent. Va morir, en fi, el 1988.